

TALEPAPIR

”Det talte ord gælder”

Spørgsmål

Samrådsspørgsmål N

Er ministeren enig i Klimarådets anbefaling i »Statusrapport 2023« fra februar 2023 om, at der snarest vedtages en regulering af landbrugets udledninger, hvor en ensartet afgift på drivhusgasudledninger bør udgøre grundstenen?

Samrådsspørgsmål O

Er ministeren enig i Klimarådets anbefaling i »Statusrapport 2023« fra februar 2023 om, at udfasning af lavbundsjorder, som er et samfundsøkonomisk billigt tiltag, sker alt for langsomt med de vedtagne virkemidler, og mener ministeren, at der derfor er brug for nye virkemidler?

Spørgsmålene er stillet efter ønske fra Signe Munk (SF) og Samira Nawa (R).

TALEPAPIR

Indledning

Tak for ordet. Og tak for muligheden for at svare på spørgsmål om nogle af kerneopgaverne for mig som minister for fødevarer, landbrug og fiskeri. Det er spørgsmål N om klimafgiften på landbruget og spørgsmål O om udtagning af lavbundsjorder.

Begge emner er meget væsentlige elementer i den grønne omstilling af dansk landbrug.

Det er vigtigt for mig at kvittere for Klimarådets bidrag til den vigtige debat om, hvordan det går med Danmarks opfyldelse af klimamålsætningerne.

Klimakrisen er tidens største udfordring. Den skal vi tage alvorligt og handle på. Landbruget skal naturligvis ligesom andre sektorer bidrage til opfyldelse af klimamålsætningerne.

Det er derfor helt centralt at holde tempoet oppe og sikre, at de tiltag, som er bredt politisk vedtaget, kommer ud at virke.

TALEPAPIR

Begge spørgeres partier er del af den vigtige landbrugsaftale fra oktober 2021.

I kender de mange tiltag – og det er én af mine vigtigste opgaver at få dem implementeret.

CO₂e-afgift på landbruget (N)

Jeg vil starte med at besvare spørgsmål N om en CO₂e-afgift på landbruget.

I det historisk brede flertal bag landbrugsaftalen er der enighed om en bindende og ambitiøs grøn omstilling af landbruget.

Der er over 50 indsatser i aftalen, og vi har dermed lagt sporene for, at kunne nå det bindende klimamål for land- og skovbrugssektoren: 55-65 procent lavere udledning i 2030 i forhold til 1990.

For at sikre, at vi opfylder det bindende klimamål for land- og skovbrugssektoren, vil regeringen fremlægge et forslag til en klimaafgift på landbruget.

TALEPAPIR

Regeringen er således på samme side som Klimarådet. For som det fremgår af regeringsgrundlaget, ser vi også en klimaafgift som et element i fremtidens grønnere landbrug.

Sådan en afgift kan dog udformes på rigtig mange måder. Det er generelt en meget kompliceret opgave. Det handler om biologiske processer, vind og vejr.

En klimaregulering af landbruget haster, men samtidig helt centralt, at afgiften skrues sammen på baggrund af et solidt fagligt grundlag. Med hensyntagen til bl.a. landbrugserhvervet, klimaet, den sociale balance og samfundsøkonomien.

Ekspertgruppens komplicerede arbejde

Et bredt politisk flertal, herunder spørgernes partier, har derfor bedt Ekspertgruppen for grøn skattereform om at forholde sig til netop dét.

Ekspertgruppen skal bl.a. se på fordele og ulemper ved henholdsvis en reguleringsløsning for landbrugs-

TALEPAPIR

sektoren, en tilskudsløsning inden for EU's landbrugsstøtte og en CO₂e-afgift for denne sektor. Eller en kombination af disse.

Regeringen afventer dermed ekspertgruppens afrapportering, som vil finde sted senest i efteråret.

Vi skal selvfølgelig nå i mål med klimamålsætningerne. Samtidig ønsker regeringen, at klimaafgiften udformes på en måde, så vi realiserer landbrugets reduktionsmål uden at forringe erhvervets konkurrenceevne og flytte arbejdspladser ud af landet samlet set. Det er vigtigt for regeringen at understrege, at landbruget skal udvikles og ikke afvikles.

Den helt store opgave er at vise omverdenen, hvordan klimahandling, velfærd og grønne arbejdspladser kan gå hånd i hånd. Det er bestemt ikke lige til, når vi skal træde ind på ubetrådt grund.

Der er et gammelt mundheld, der siger, at man er nødt til at bruge penge for at tjene penge.

TALEPAPIR

Regeringen ønsker derfor at investere yderligere i landbruget. Det vil ske ved, at pengene fra afgiften føres direkte tilbage til landbruget, og at en del af den Grønne Fond bliver brugt på yderligere investeringer i grøn teknologi på landbrugsområdet.

Derudover er det afgørende, at vi overvejer indsatser og udfordringer for landbruget og fødevarerektoren i sammenhæng på længere sigt. Regeringen vil derfor nedsætte et partnerskab, som skal komme med oplæg til en samlet visionsplan for dansk landbrug.

Udtagning af lavbundsjorder (O)

Jeg vil nu besvare samrådsspørgsmål O om, hvorvidt jeg er enig i, at udtagningen af lavbundsjorder går for langsomt.

Det helt korte svar er ja.

Det går for langsomt med at få udtaget lavbundsjorder. Og det er selvfølgelig en væsentlig grund til, at

TALEPAPIR

det er fremhævet i regeringsgrundlaget, at der skal sættes fart på udtagningsindsatsen.

Men vi må også erkende, at der er en grund til, at tempoet er for lavt. Udtagning af lavbundsjorder er svært. Ordningerne bygger på frivillighed. Det kræver involvering af mange aktører, mange interesser og kan ikke fikses med et snuptag.

Jeg er derfor også glad for, at der er stor tilslutning til indsatsen med opbakning fra både Landbrug & Fødevarer og Danmarks Naturfredningsforening.

Jeg vil også gerne understrege, at der er fremdrift i indsatsen. Den seneste statusopgørelse viser, at der er igangsat udtagning af mere end 20.000 hektar.

Det er et godt skridt på vejen. Men det skal stadig gå hurtigere med at nå i mål med ambitionen om udtagning og ekstensivering af 100.000 hektar lavbunds- jorder og randarealer.

TALEPAPIR

Som minister vil jeg gøre mit for, at det bliver lettere som landmand at levere på den grønne omstilling. Også når det gælder lavbundsjord.

Som en del af landbrugsaftalen har vi derfor nedsat en ekspertgruppe og en taskforce. Dertil skal udtagningskonsulenter understøtte udtagningen.

Ekspertgruppen og taskforcen skal bidrage til at fjerne sten på vejen for at komme rettidigt i mål. Vi modtager de konkrete anbefalinger fra ekspertgruppen inden udgangen af året. Taskforcen understøtter løbende indsatsen.

Udtagningskonsulenterne vil tilbyde gratis vejledning for landmanden. Der holdes i øjeblikket opstartsmøder ude i landet.

Og så har vi netop lanceret en ny portal med et screeningsværktøj til brug i arbejdet med at udtage lavbundslande. Værktøjet giver aktørerne et bedre overblik over, hvilke arealer der har de største miljø- og klimaeffekter.

TALEPAPIR

Det skal hjælpe med at gøre afstanden mellem idé og udførelse kortere.

Så vi er i gang, og indsatsen skrider fremad. Men vi fokuserer også på, hvorvidt de redskaber vi har i værktøjskassen er tilstrækkelige, eller om der skal nye greb til.

For som Klimarådet konstaterer, så er der brug for at indfri de mange ambitioner så hurtigt som muligt.

Afslutning

Til slut vil jeg samle op.

Dansk landbrug skal naturligvis bidrage til Danmarks nationale klimamål og de internationale klima-forpligtelser.

Regeringen er derfor enig med Klimarådet i, at en klimafgift på landbruget er et centralt værktøj i den grønne omstilling.

TALEPAPIR

Et forslag til sådan en afgift kommer, når regeringen har modtaget rapporten fra Ekspertgruppen for grøn skattereform.

Regeringen og jeg selv er enige i, at vi skal op i gear, når det gælder lavbundsjord. Der er allerede igangsat en lang række indsatser, og vi fortsætter ufortrødent med arbejdet.

Tak for ordet.